

מראי מקומות - סוכה

מב:

לולב וערבה

בהמ"ק, דצרכי בהמ"ק חשיב שפיר השתמשותו של אדם מה שמשתמש בו למצוה, משא"כ כלי בהמ"ק שמשתמשים בו הכהנים אינם נחשבים ככלי השתמשות שלהם, אלא כלים של גבוה הם, וא"כ אינם צרכי אדם, וממילא שייך לומר דנחשבים מוקצה.

ד. טלטול בעלמא

פרש"י מה סייג לתורה מצאו בו. ופי' הערוך לנו, דבא רש"י ליישב מה שלכאו' ק', מהי קו' הגמ' "אמאי טלטול בעלמא הוא", הא כיון דמוקצה הוא, דלמא משום איסור מוקצה אסרוהו. וע"ז ביאר רש"י, דהא דיש כח ביד חכמים לעקור דבר מן התורה בשב ואל תעשה, זהו רק משום דכתיב ושמרתם את משמרת, דדרשינן עשו משמרת למשמרת, דצריך להיות סייג למצוה דאורייתא, ואל"ה אין להם רשות לעקור מצוות. וא"כ, בטלטול מוקצה, דלטעמים שכ' הרמב"ם לאסור מוקצה, שלא יהא מעשה שבת כמעשה חול, או שינוח לגמרי, אין בהם סייג שלא לבא לידי איסור דאורייתא, ובזה אין כח לחכמים לאסור במקום מצוה, ולכן פריך מפני מה אסרוהו, ופי' רש"י מה סייג לתורה מצאו בו כדי לעקור המצוה, וע"ז משני הגמ' משום שמא יעבירנו, דהוא סייג למלאכת הוצאה.

ה. וילך אצל בקי ללמוד

פרש"י, נענועו או ברכתו. ופי' הפני יהושע (מג:), דאף דבכל המצוות אי' ברכה, מ"מ שייך טפי אצל לולב שיטעה בברכתו, כיון שנוטל ד' מינים. אולם כ' דיש לפרש דאפי' במידי דלא שייך בקיאות יש לחוש שמא אתי למטעי דעיקר מצותו דוחה שבת, והא דנקט רבה טעמא דבקיאות היינו לרווחא דמילתא משום מגילה, והניח בצ"ע.

א. החליל

פרש"י, שמחת בית השואבה, היו שמחים בחג לכבוד שאיבת ניסוך המים, וכו'. ע' בחי' הגרי"ז (סוף קונט' על מס' סוכה), שכ' ששיטת רש"י היא דשמחת בית השואבה הי' לכבוד מצות ניסוך המים. אבל דייק מדברי הרמב"ם (לולב ח, יב) דשמחת בית השואבה אין שייך כלל למצות ניסוך המים, אלא הוא משום שמחת החג, ע"ש מש"כ עפ"ז.

ב. יו"ט הראשון... מוליכין את לולביהן להר הבית

ע' בדברי יציב (או"ח רעג, א), שהביא ראי' מכאן דיושבי ירושלים היו צריכין להביא לולביהן לבהמ"ק לקיים מצות ושמחתם לפני ד' שבעת ימים, דאל"כ למה לא נטלו בבתייהם, וכן הבאנו לעיל (מ"א) מהאגרות משה (וע' לעיל שם שהבאנו מהשפת אמת שם למה דין זה חל רק על יושבי ירושלים ולא על כל יושבי המדינה).

ג. אמאי טלטול בעלמא הוא

פרש"י, אין בו צד איסור אלא כמטלטל עצים וכו'. ק', הא לעיל (עמוד א) פרש"י (ד"ה אימא לא) דמה דמותר לנשים לטלטל לולב בשבת הוא משום דכיון דראוי לאנשים, תורת כלי עליו, וכאן מבואר דמוקצה הוא. כן הק' הרש"ש שם, והניח בצ"ע על רש"י שם (ובעצם הי' שייך לפרש דברי רש"י כאן דאין כוונתו לאיסור מוקצה, וכונתו לומר שאין מקום לאסור כלל, שהרי אינו עושה כלום, רק טלטול עצים בלבד, וכן משמע מלשונו למה אסרוהו, דמשמע שאין האיסור משום מוקצה. אולם מרש"י לקמן (מג:), וכן מגמ' שם, משמע שיש כאן איסור מוקצה, וצ"ע). גם צריך ליישב מה שהביאו תוס' (ד"ה טלטול) ממנחות דהקנים של לחם הפנים היו מוקצין, וכ' הקהלות יעקב (שבת כ"ב) לחלק בין צרכי מצוה ובין צרכי